

Практичне заняття 7: Неперервні лінійні функціонали в просторі ℓ_p .

Задача 1. Нехай X — нормований лінійний простір над полем $\mathbb{K} = \mathbb{R}$ або $\mathbb{C}$. Задамо функціонал $f: X \rightarrow \mathbb{K}$. Перевірити, що f коректно визначений, чи $\in f$ лінійним, чи $\in f$ неперервним. Якщо f — неперервний лінійний функціонал, то знайти за означенням $\|f\|$.

a) $X = \ell_1$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} x_n$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_1$.

Рок. Функціонал f коректно визначений. Дійсно, якщо $x \in \ell_1$, то ряд $\sum_{n=1}^{\infty} |x_n|$ збігається $\Rightarrow$ ряд $\sum_{n=1}^{\infty} x_n$ теж збігається.

Функціонал $f \in$ лінійним. Дійсно, для $\forall x, y \in \ell_1$ і $\forall \alpha, \beta \in \mathbb{K}$ маємо: $f(\alpha x + \beta y) = \sum_{n=1}^{\infty} (\alpha x + \beta y)_n = \sum_{n=1}^{\infty} (\alpha x_n + \beta y_n) =$
 $=$ $\left| \begin{array}{l} \text{користуємось} \\ \text{властивостями} \\ \text{збіжних рядів} \end{array} \right| = \alpha \sum_{n=1}^{\infty} x_n + \beta \sum_{n=1}^{\infty} y_n = \alpha f(x) + \beta f(y)$.

Функціонал f обмежений. Дійсно, для $\forall x \in \ell_1$ маємо: $|f(x)| = \left| \sum_{n=1}^{\infty} x_n \right| \leq \sum_{n=1}^{\infty} |x_n| = \|x\|_1$ (норма x в ℓ_1).

Отже, f лінійний і обмежений $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq \|x\|_1$, $x \in \ell_1$, то $\|f\| \leq 1$.

З іншого боку, розглянемо послідовність $x_0 = (1, 0, 0, 0, \dots) \in \ell_1$. Тоді $\|x_0\|_1 = 1$ і $f(x_0) = 1$. Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_1} \geq \frac{|f(x_0)|}{\|x_0\|_1} = 1$. Таким чином, ми довели, що $\|f\| \leq 1$ і $\|f\| \geq 1 \Rightarrow \|f\| = 1$. ст. 1

Висновок: $f \in \ell_1'$ і $\|f\| = 1$.

Зауваження: В якості послідовності x_0 можна було взяти довільну ненульову послідовність з невід'ємними членами, яка належить ℓ_1 .

b) $X = \ell_1$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n}) x_n$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_1$.

Рок. Функціонал f коректно визначений. Дійсно, якщо $x \in \ell_1$, то ряд $\sum_{n=1}^{\infty} |x_n|$ збігається $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |(1 - \frac{1}{n}) x_n|$ теж збігається (бо $|(1 - \frac{1}{n}) x_n| = (1 - \frac{1}{n}) |x_n| \leq |x_n|, n \geq 1$) $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n}) x_n$ збігається.

Функціонал $f \in$ лінійним. Дійсно, для $\forall x, y \in \ell_1$ і $\forall \alpha, \beta \in \mathbb{K}$ маємо: $f(\alpha x + \beta y) = \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n}) (\alpha x + \beta y)_n =$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n})(\alpha x_n + \beta y_n) = \sum_{n=1}^{\infty} (\alpha(1 - \frac{1}{n})x_n + \beta(1 - \frac{1}{n})y_n) =$$

$$= \alpha \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n})x_n + \beta \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n})y_n = \alpha f(x) + \beta f(y).$$

Функционал f аддитивний. Ділено, для $\forall x \in l_1$ маємо: $|f(x)| = |\sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n})x_n| \leq \sum_{n=1}^{\infty} |(1 - \frac{1}{n})x_n| = \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n})|x_n| \leq \sum_{n=1}^{\infty} |x_n| = \|x\|_1$. Отже, f лінійний і аддитивний $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq \|x\|_1$, $x \in l_1$, то $\|f\| \leq 1$. З іншого боку, для кожного $k \geq 1$ розглянемо послідовність $x^{(k)} = (0, 0, 0, \dots, 0, \frac{1}{k}, 0, 0, \dots) \in l_1$. Тоді $\|x^{(k)}\|_1 = 1$ і $f(x^{(k)}) = 1 - \frac{1}{k}$. Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_1} \geq \frac{|f(x^{(k)})|}{\|x^{(k)}\|_1} = 1 - \frac{1}{k}$. Таким чином, $\|f\| \geq 1 - \frac{1}{k}$ для довільного $k \geq 1$. А тоді $\|f\| \geq \lim_{k \rightarrow \infty} (1 - \frac{1}{k}) = 1$. Таким чином, ми довели, що $\|f\| \leq 1$ і $\|f\| \geq 1 \Rightarrow \|f\| = 1$.

Висновок: $f \in l_1'$ і $\|f\| = 1$.

Зауваження: В цій задачі $|f(x)| < \|x\|_1$ для довільного $x \in l_1, x \neq 0$. ст 2

с) $X = l_2, f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^2, x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in l_2$.

Р-ок: Очевидно, що функціонал f коректно визначений. Функціонал f не є лінійним. Щоб акуратніше це довести, розглянемо послідовність $x = (1, 0, 0, 0, \dots) \in l_2$. Тоді $f(x) = 1, f(-x) = 1 \Rightarrow f(-x) \neq -f(x) \Rightarrow f$ не є лінійним.

Функціонал f неперервний. Щоб це довести, запишемо $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^2 = \|x\|_2^2$; означимо функціонал $g: l_2 \rightarrow \mathbb{R}$ рівністю $g(x) = \|x\|_2, x \in l_2$. Тоді функціонал g неперервний (неперервність g в $\forall$ точці $x_0 \in l_2$ випливає із нерівності $|g(x) - g(x_0)| = |\|x\|_2 - \|x_0\|_2| \leq \|x - x_0\|_2$), а тому функціонал $f = g^2$ теж неперервний.

Висновок: f не є лінійним, але є неперервним.

д) $X = l_2, f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{n}, x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in l_2$

Р-ок: Функціонал f коректно визначений. Щоб це довести, нам потрібно показати, що для $\forall x \in l_2$

ряд $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{n}$ збігається. Для цього досить показати, що для $\forall x \in \ell_2$ ряд $\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{x_n}{n} \right|$ збігається. Маємо:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{x_n}{n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} |x_n| \leq \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{n^2} + |x_n|^2 \right) = \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} + \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^2 < +\infty \Rightarrow \text{для } \forall x \in \ell_2 \text{ ряд } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{x_n}{n} \right| \text{ збігається} \Rightarrow f \text{ коректно визначений.}$$

Функціонал f є лінійним. Перевірка — самостійно.

Функціонал f є обмеженим. Дієсно, для $\forall x \in \ell_2$

маємо: $|f(x)| = \left| \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{n} \right| \leq \sum_{n=1}^{\infty} |x_n \cdot \frac{1}{n}| \leq \left. \begin{array}{l} \text{використовуємо} \\ \text{нерівність Гельдера} \\ \text{для рядів із} \\ p=2, q=2 \end{array} \right\}$

$$\leq \left(\sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^2 \right)^{\frac{1}{2}} \cdot \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{\pi^2}{6}} \cdot \|x\|_2 =$$

$= \frac{\pi}{\sqrt{6}} \|x\|_2$. Отже, f лінійний і обмежений $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq \frac{\pi}{\sqrt{6}} \|x\|_2, x \in \ell_2$, то

$\|f\| \leq \frac{\pi}{\sqrt{6}}$. З іншого боку, розглянемо послідовність $x^{(0)} = (1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \dots) \in \ell_2$. Тоді $\|x^{(0)}\|_2 = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{\pi^2}{6}} = \frac{\pi}{\sqrt{6}}$ і $f(x^{(0)}) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{6}$. Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_2} \geq$

$\frac{|f(x^{(0)})|}{\|x^{(0)}\|_2} = \frac{\frac{\pi^2}{6}}{\frac{\pi}{\sqrt{6}}} = \frac{\pi}{\sqrt{6}}$. Таким чином, ми довели, що

$\|f\| \leq \frac{\pi}{\sqrt{6}}$ і $\|f\| \geq \frac{\pi}{\sqrt{6}} \Rightarrow \|f\| = \frac{\pi}{\sqrt{6}}$.

Висновок: $f \in \ell_2'$ і $\|f\| = \frac{\pi}{\sqrt{6}}$.

е1) $X = \ell_1, f(x) = x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3, x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_1$.

Розглянемо, що f коректно визначений і лінійний. Доведемо, що f обмежений. Для $\forall x \in \ell_1$ маємо

$$|f(x)| = |x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3| \leq |x_1| + |1-2x_2| + |(1+i)x_3| = |x_1| + 2|x_2| + \sqrt{2}|x_3| \leq 2(|x_1| + |x_2| + |x_3|) \leq 2 \sum_{n=1}^{\infty} |x_n| = 2\|x\|_1.$$

Отже, f лінійний і обмежений $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq 2\|x\|_1, x \in \ell_1$, то $\|f\| \leq 2$. З іншого боку, розглянемо послідовність $x^{(0)} = (0, 1, 0, 0, \dots) \in \ell_1$. Тоді $\|x^{(0)}\|_1 = 1$ і $f(x^{(0)}) = -2$.

сн 3

Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_1} \geq \frac{|f(x^{(0)})|}{\|x^{(0)}\|_1} = \frac{|-2|}{1} = 2$. Таким чином, ми говоримо, що $\|f\| \leq 2$ і $\|f\| \geq 2 \Rightarrow \|f\| = 2$.

Висновок: $f \in \ell'_1$ і $\|f\| = 2$.

e2) $X = \ell_2$, $f(x) = x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_2$.

Рок: Очевидно, що f коректно визначений і лінійний. Доведемо, що f обмежений. Для $\forall x \in \ell_2$ маємо:

$$|f(x)| = |x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3| \leq |x_1| + |-2x_2| + |(1+i)x_3| = |x_1| + 2|x_2| + \sqrt{2}|x_3| \leq \left. \begin{array}{l} \text{використовуємо} \\ \text{нерівність} \\ \text{Кочі-Буняковського} \end{array} \right\} \leq$$

см 4

$$\sqrt{1^2 + 2^2 + (\sqrt{2})^2} \sqrt{|x_1|^2 + |x_2|^2 + |x_3|^2} = \sqrt{7} \sqrt{|x_1|^2 + |x_2|^2 + |x_3|^2} \leq$$

$$\leq \sqrt{7} \sqrt{\sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^2} = \sqrt{7} \|x\|_2. \text{ Отже, } f \text{ лінійний і}$$

обмежений $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq \sqrt{7} \|x\|_2$, $x \in \ell_2$, то $\|f\| \leq \sqrt{7}$. З іншого боку, розглянемо послідовність $x^{(0)} = (1, -2, 1-i, 0, 0, 0, \dots) \in \ell_2$. Тоді $\|x^{(0)}\|_2 = \sqrt{1^2 + |-2|^2 + |1-i|^2} = \sqrt{1+4+2} = \sqrt{7}$ і $f(x^{(0)}) = 1 - 2(-2) + (1+i)(1-i) = 1+4+2=7$.

Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_2} \geq \frac{|f(x^{(0)})|}{\|x^{(0)}\|_2} = \frac{7}{\sqrt{7}} = \sqrt{7}$. Таким

чином, ми говоримо, що $\|f\| \leq \sqrt{7}$ і $\|f\| \geq \sqrt{7} \Rightarrow \|f\| = \sqrt{7}$.

Висновок: $f \in \ell'_2$ і $\|f\| = \sqrt{7}$.

e3) $X = \ell_\infty$, $f(x) = x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_\infty$

Рок: Очевидно, що f коректно визначений і лінійний. Доведемо, що f обмежений. Для $\forall x \in \ell_\infty$ маємо:

$$|f(x)| = |x_1 - 2x_2 + (1+i)x_3| \leq |x_1| + |-2x_2| + |(1+i)x_3| =$$

$$= |x_1| + 2|x_2| + \sqrt{2}|x_3| \leq \|x\|_\infty + 2\|x\|_\infty + \sqrt{2}\|x\|_\infty = (3+\sqrt{2})\|x\|_\infty.$$

Отже, f лінійний і обмежений $\Rightarrow f$ неперервний.

Знайдемо $\|f\|$. Оскільки $|f(x)| \leq (3+\sqrt{2})\|x\|_\infty$, $x \in \ell_\infty$, то $\|f\| \leq 3+\sqrt{2}$. З іншого боку, розглянемо послідовність

$$x^{(0)} = (1, -1, e^{-i\frac{\pi}{4}}, 0, 0, 0, \dots) \in \ell_\infty. \text{ Тоді } \|x^{(0)}\|_\infty = 1 \text{ і}$$

$$f(x^{(0)}) = 1 - 2(-1) + (1+i)e^{-i\frac{\pi}{4}} = 1+2+\sqrt{2}e^{i\frac{\pi}{4}} \cdot e^{-i\frac{\pi}{4}} = 3+\sqrt{2}.$$

Тому $\|f\| = \sup_{x \neq 0} \frac{|f(x)|}{\|x\|_\infty} \geq \frac{|f(x^{(0)})|}{\|x^{(0)}\|_\infty} = 3 + \sqrt{2}$. Таким чином,

ми довели, що $\|f\| \leq 3 + \sqrt{2}$; $\|f\| \geq 3 + \sqrt{2} \Rightarrow \|f\| = 3 + \sqrt{2}$.

Висновок: $f \in \ell'_\infty$ і $\|f\| = 3 + \sqrt{2}$.

Задача 2 Користуючись описом відповідних просторів, довести лінійність і неперервність наведених функціоналів та знайти їх норми:

a) $X = \ell_1$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} x_n$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_1$.

Р-ок: Знайдемо, що простір ℓ'_1 можна отождествити з ℓ_∞ . Покладемо $a = (1, 1, 1, \dots)$. Тоді:

① $a \in \ell_\infty$ і $\|a\|_\infty = \sup_{n \geq 1} |a_n| = \sup_{n \geq 1} |1| = 1$

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} x_n = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in \ell_1$.

ст. 5

Тому $f \in \ell'_1$ і $\|f\| = \|a\|_\infty = 1$.

b) $X = \ell_1$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n}) x_n$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_1$.

Р-ок: Знайдемо, що $\ell'_1 = \ell_\infty$. Покладемо

$a = (0, \frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \dots, 1 - \frac{1}{n}, \dots)$. Тоді:

① $a \in \ell_\infty$ і $\|a\|_\infty = \sup_{n \geq 1} |1 - \frac{1}{n}| = \sup_{n \geq 1} (1 - \frac{1}{n}) = 1$;

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in \ell_1$.

Тому $f \in \ell'_1$ і $\|f\| = \|a\|_\infty = 1$.

c) $X = \ell_2$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{\sqrt{n(n+1)}}$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in \ell_2$.

Р-ок Простір ℓ'_2 можна отождествити з ℓ_2 (бо $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$).

Покладемо $a = (\frac{1}{\sqrt{1 \cdot 2}}, \frac{1}{\sqrt{2 \cdot 3}}, \frac{1}{\sqrt{3 \cdot 4}}, \dots, \frac{1}{\sqrt{n(n+1)}}, \dots)$. Тоді

① $a \in \ell_2$, бо $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} = \sum_{n=1}^{\infty} (\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}) = 1$, і $\|a\|_2 = (\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2)^{\frac{1}{2}} = 1$;

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in \ell_2$.

Тому $f \in \ell'_2$ і $\|f\| = \|a\|_2 = 1$.

d) $X = l_{4/3}$, $f(x) = x_1 + \sqrt[4]{3} x_3$, $x = (x_1, x_2, x_3, \dots) \in l_{4/3}$

Рок у нас $p = \frac{4}{3}$. Знайдемо спряжений до p индекс q :

$\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$, $\frac{3}{4} + \frac{1}{q} = 1$, $\frac{1}{q} = \frac{1}{4}$, $q = 4$. Отже, $l'_{4/3} = l_4$. Покладемо

$a = (1, 0, \sqrt[4]{3}, 0, 0, 0, \dots)$. Тоді:

① $a \in l_4$ і $\|a\|_4 = \left(\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^4 \right)^{1/4} = (1+3)^{1/4} = \sqrt[4]{4} = \sqrt{2}$;

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in l_{4/3}$.

Тому $f \in l'_{4/3}$ і $\|f\| = \|a\|_4 = \sqrt{2}$.

e) $X = l_p$, $1 \leq p \leq +\infty$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{2^n} x_n$, $x = (x_1, x_2, \dots) \in l_p$.

Рок Покладемо $a = (\frac{1}{2}, -\frac{1}{4}, \frac{1}{8}, -\frac{1}{16}, \dots, \frac{(-1)^{n-1}}{2^n}, \dots)$.

Розглянемо кілька випадків для індекса p :

1 випадок: $p=1$. Тоді $l'_1 = l_{\infty}$. Маємо:

① $a \in l_{\infty}$ і $\|a\|_{\infty} = \sup_{n \in \mathbb{N}} \left| \frac{(-1)^{n-1}}{2^n} \right| = \sup_{n \in \mathbb{N}} \frac{1}{2^n} = \frac{1}{2}$;

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in l_1$.

Тому $f \in l'_1$ і $\|f\| = \|a\|_{\infty} = \frac{1}{2}$.

2 випадок $p \in (1, +\infty)$. Нехай $q \in (1, +\infty)$ — спряжений до p индекс, тоді $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$, $\frac{1}{q} = \frac{p-1}{p}$, $q = \frac{p}{p-1}$. Тоді

$l'_p = l_q$. Маємо:

① $a \in l_q$, бо $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^q = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^{nq}} = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{2^q} \right)^n = \frac{\frac{1}{2^q}}{1 - \frac{1}{2^q}} = \frac{1}{2^q - 1}$;

і $\|a\|_q = \left(\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^q \right)^{1/q} = \frac{1}{(2^q - 1)^{1/q}}$.

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in l_p$.

Тому $f \in l'_p$ і $\|f\| = \|a\|_q = \frac{1}{(2^q - 1)^{1/q}}$.

3 випадок $p = +\infty$. Тоді справедливі ізометричні

вкладення: $l_1 \subset l'_{\infty}$. Маємо:

① $a \in l_1$, бо $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} = \frac{1/2}{1 - 1/2} = 1$ і $\|a\|_1 = 1$;

② $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n x_n$, $x \in l_{\infty}$.

Тому $f \in l'_{\infty}$ і $\|f\| = \|a\|_1 = 1$.

см. 6

Домашнє завдання:

Задача 1 Нехай X -нормований лінійний простір над полем $\mathbb{K} = \mathbb{R}$ або $\mathbb{C}$. Дано функціонал $f: X \rightarrow \mathbb{K}$. Перевірити, що f коректно визначений, чи є f лінійним, чи є f неперервним. Якщо f — неперервний лінійний функціонал, то знайти за означенням $\|f\|$:

a) $X = l_1$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (\alpha \cos n) x_n$, $x \in l_1$;

b) $X = l_2$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{n} x_n$, $x \in l_2$;

c) $X = l_1, l_2, l_{\infty}$, $f(x) = 3x_1 + (3+4i)x_5 - 2x_7$, $x \in X$;

d) $X = l_3$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} |x_n|^3$, $x \in l_3$.

Ст. 7

Задача 2 Користуючись описом відповідних спряжених просторів, довести лінійність і неперервність наведених функціоналів та знайти їх норми:

a) Пункти a, b, c із Задачі 1,

b) $X = l_{7/5}$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_{3n}}{\sqrt[7]{n^4}}$, $x \in l_{7/5}$;

c) $X = l_p$, де $1 \leq p \leq +\infty$, $f(x) = 2x_1 + 4x_3$, $x \in l_p$;

d) $X = l_p$, де $1 \leq p \leq +\infty$, $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{3^n} x_{n^2}$, $x \in l_p$.

Задача 3* Нехай f — неперервний лінійний функціонал, заданий на підпросторі $l_0 \subset l_{\infty}$. Довести, що існує єдине продовження f на l_{∞} із збереженням норми.